

ژ وەشانین ئیکەتیا نڤیسەرین کورد / دھۆک

هزمار (103)

کورتە چیرۆک

دەق چ نا بهیسن!

تیلی صالح موسی

کوردستان – دھۆک 2006

تېلى صالح موسى

دەقچ نا بەيسن

- كۆرتە چېرۆك: تېلى صالح موسى
- مونتيف: ستارغەلى
- دەرھېنانا ھونەرى: محەمەد مەلا ھەمدى
- ژەشانىن: ئېكەتيا نقىسەرۇن كورد / دھۆك
- ۋەشاننا ھژمار (103)
- ژمارا سپاردنى (830) ل سالا 2006
- چاپخانا ھاوار – دھۆك

په يفهك

خوينده قانې هېژا ، ئەڤ چيروكېن دقې
ناميلكېدا خرڤه بووين، هه مې ئەون يېن
دناڤه را ساليڼ (1992 – 2000) دا
هاتين نڤيسين. هه رڤه نڤيسه رې قان
چيروكا گه له ك چيروكېن دې هه نه كو
هېشتا نه كه تينه ، دقالبې كومېن چيروكا دا
و ئەڤه كوما نېكې يه دهينه به لاقرن .
هه ر ژ بهر هندي يه كو بابه تين وان پتر ب ژ
يارا مله تي كوردڤه دگرېداينه ، ژ لايين
ئابوري و سياسي و هزريڤه ل قان ساليڼ
مه دياركرين ، من ميژوويا نڤيسينا چيروكا
ل سه ر نه دانا يه ، چونكي بهزرا من ،
ناقهرؤكا هه مې چيروكا دگه ل كاودانين

ملله تیّ مه دگونجن ل ههمی وان دهم و
چاخین دناقبه را فان سالادا . هیقیا من
ئهوه چیرۆکین من یین دی ژی رووناھیی
ببینن و خوینده فان پی شاد بین ...

تیلی صالح موسی

دهوك / 2002

که قالی تاری

من دقيقت ژ پهيڦان ، كه قاله كي
چيڪه م.. نه ز دزانم نه تشته كي بسانه هي
يه . نيري هوين دبيژن دي يي سهر كه فتى
بم د چيڪرنا قى كه قاليدا ؟! هه ردهم نه ز
حه سيديي ب هونه رمه ندا دبه م !! چونكي
نه و دشين ، هه تشته كي ددلي واندا ، ل
سهر كه قالين خواه ب نه خشين و دانن بهر
دهستي ته ماشه قانا .. هه روسا نه ز دزانم ،
هه ر ته ماشه قانهك ، وهكو خواه د كه قالين
وان دگه هيت .. وهكي وي دقيقت تامي ژي
دبينيت .. وهكو نه و دزانيت شروقه
دكه ت.

خوزيين هونه رمه ندا !! دشين هه مي
رهنگا بكاربينن ! رهنگا ژ نه بووني

دروست بکهن .. چیا بکهنه ئاگرو بکهنه
دروشمی سهرخوه بوونا ، ئاگری بکهنه
باو باران و ل زه قییین تیینی بره شینن ..
دهریا هشک بکهن ، زورداریی دبن پیا
قهدهن ، ل چلی زقستانی بهری بدهنه
داریین هیقییین خوه و بخهمل بیخن ،
زه ریین خوه دانن دناق میرگ و چیمه نیین
چیکریدا ..

خوزییین هونه رمه ندا !!

ئه ز دزانم ههر رهنگهك ژ نیقا دلی وان
دهردكه قییت .. ههر ئاگرهك ژ نیقا دهروونی
وان دهردكه قییت .. ههر خوشی یهك ژ ناق
ته قنی خه م و ئیش و ئازارو ژانیین وان
دهردكه قییت ، لی ههر دبیژم ، خوزییین
هونه رمه ندا !!

ببورن .. دا دهست بکه قالیٰ خوه
 بکهین .. لمن نه گرن , دی وه کو نه ز دزانم ,
 که قالیٰ خوه دهست پیکه م .
 ل به راهیی دی رهنگی رهش بکار
 ئینم .. هرچه ند من ژ دل نه ژ رهنگه
 نه قیّت , لی یی بویه پشکهک ژ ژیارا مه ..
 دقیت که قالین مه ژ رهشی دبیار نه بن ..
 دی که قالیٰ خوه ههمیی رهش که م , دی
 دتاریا شه قیدا قه شیرم , هوین دزانن ژ بهر
 چ !!؟ نه ههست پی دکه م هوین ژ
 دزانن , لی من دقیت یا ددی خوه دا بو هه وه
 ژ بیژم “ ل بهر سیبه را رهنگی رهش ,
 رهنگی شه قی و تاریی گه لهک تشت دهینه
 قه شارتن !! چونکی که قالیٰ من ژ هندهک
 تشتین بسه هم تیدا هه نه , لهو بلا یی
 رهش بیت , باشتره ! هرچه ند هندهک

گیانه‌وهر و ته‌یرو ته‌وال ، بشه‌قی چاقین
وان تیزترین و باشتر تشتی دبینن .. ژ بهر
هندی ب روژی دنقن و ب شه‌قی ل نیچیرا
دگهرن ، دبیت گه‌له‌ک ژ خه‌لکی مه ژی پتر
دره‌شی دگه‌هن ، پتر د تارییدا هزرو بیرین
وان دکه‌قنه کاری . هه‌ر ژ بهر قان نه‌گه‌را
هه‌میایه ، کو من قیای که‌قالی خوه
باکگراونده‌کی ره‌ش بده‌می ..

دنا‌ق که‌قالی و وی جیهانا ره‌شدا ،
زاروکه‌کی شه‌پرزه ، یی گازی بابی خوه
دکته .. گازی وی یا به‌ره‌ق بلنداهیا
ئه‌سمانی دچیت و که‌س نینه ل دویق
گازی وی بهیت !! بشکورینین زارو‌کینیی ،
یی ل سه‌ر لیقین وی به‌رزه‌بووین . گه‌رما
هاقینیی ، سه‌رو چاقین ژی دزین ..
گوشتی وی خوه خوه‌را یی خواری .

قى كراسى قه بينى !! روندكىن سىپى ،
دىمى وى ھەمى يى تەر كرى . تو دشىي
دناڧ وى ھەمى رەشاتىي دا ، قان روندكا
باش ببىنى . ھەردوو برايين وى يى ل
ھنداڧ سەرى ، وەكى سيارين شەقى نہ !
خەملا رەش .. شيرين رەش .. ل ھەسپين
سىپى دسيارن .

ئەقان ديمەنا ھەميا دناڧ رەشاتيا
كەقاليدا و دناڧ وى ھەمى تارياتىي دا ،
دى شىي ب سانەھى بينى ، ئەگەر پىچەك
ب ھویری تەماشای كەقالى بکەى . ھەر
ئىكى ، ژ دوو برايين كچكى ، خەنجەرا
خوہ يا ئىخستى يە سنگى يى دى . دبىت
گريا ئەقى كچكى ژى ھەر ژ بەر ھندى
بىت !؟

ئەرى دى كە قالى مە ب قان ھەردوو
دیمەنا بیتە كە قالەكى سەر كەفتى ؟ ئەز
دبېژم “ نە خېر .. ھونەرمەند كە قالىن خوه
تژى دیمەن دكەن .. چ قالاتيا تيدا
ناھيلن .. ھەر لقينەكا دكە قالىن واندا ,
رامانەكا تايبەتى يا ھەى , مەبەستەكا
تايبەتى يا ھەى ...

ژ بەر ھندى كو مە ژى ھيشتا مەبەست
ھەنە , دقيت ئەم كە قالى خوه , پتر
بنە خشينين ...

ل پشت قان دیمەنا , ئەوين ھەنى
چوار كەسن يى خانىھەكى ئاڧا , خراب
دكەن ! ئاگر ژى يى بەردايى و دويكىلا
رەش يا ژى بلند دبیت ! بارانەكا رەشا
ھوير , ھيدى ھيدى يا ل وى كاڧلى ئاگر

پیڤه دباریت ، لی ناگری وان نا تهمرینیت
و هیشتا بهیزتر لی دکهت !!
رویبارهکی مهزن یی دنیقا کهقالیدا
دهیته خوار ، سکرهکی ناسی یی ل بهر
سنگی هاتیه چیکن .. ههچهند هندهک
تیک و دهرز یین کهتینه وی سکری و چ
نهمایه دی ژبن چیت . ئاڤا وی رویباری
دی ههمی درا فهگریت .. دی وی رهنگی
رهش ههمیی بهرزهکته . ل هنداق سکری
و ل ههردوو لایین رویباری ، ب سهدا ..
ب هزارا دراوستاینه و دهستین وان
دسهرنهفرانن ، یی ل هیقیی سکر
بپهقیت!! چاقین وان یی ل پیلین
رویباری، دهمی ب دژواری ب دیوارین
سکری دکهفن .. پتر تیک و دهرزا ل سکری
پهیدا دکهن و پتر یی خلوله دکهن .

ئەو مروڤ ھەمى دراوستاينە ..
دسنگە پينە و كەس ھارى پيلين رويبارى
ناكەت !! ھەرچەند ھەميا پيخوشە , ئەڤ
سكەرە ل بەر سنگى رويبارى نەمينيت !!
ھوين دزانن ئەوين ھەنى ھندەكن يى ب
دزى قە تىكىن سكرى تژى ئاخ دكەن و
قەدقوتن !؟

شىل و بيلەكە دكە قاليدا , بەلى ئەگەر
ب ھويرى بەرى خوە بدەيى و ھزرا خوە
تيدا بكەى , دى ھەمىي باش تيگەھى و
دى وەكو تە دقيت شروڤەكەى و رامانى
دەيى ...

دناڤ قى شىلاتيى دا , ئەوا ھە ژنكەكە ,
بچويكەكى بووى , ل ھنداڤ سەرى وى ,
تيرۆژكىن روژى دديارن .. زاروكى وى

هه می روناھی یه .. بشکورینین نیرگری
ل سهر لیقین دایکا وی ددیارن ...
تژی هنداق سهری قان دیمهنا ,
عهورین رهشن ...

خوزی نهز هونه رمنند بام !! دا من ب
دی خوه نهف که قاله نه خشانند با .. دا من
هه می هیقی و خهم و بیرو بوچوونین خوه
کریانه دناقدا ...

ل من نهگرن , نهگهر هندهک کیماسی
دناق که قالی مندا ههبن . هوین دشین ل
دویف خواست و قیانین خوه , قان
کیماسیا دناق که قالی مندا نه هیلن .. نهز
دزانم , هوین دشین بسانه می , وان قالاتیا
پر بکهن ب وان بوچوونین ههوه ههین ..
نهگهر رهنگی رهش ب دی ههوه نه بیت ,
هوین دشین رهنگه کی دی بکاربینن ,

چونكى ئەز دزانم ، ھەوھ ژى ھندى من
رەنگى رەش نەقپىت ...

دەنگ ...

ب ئەوی دەنگی خوە یی بولبولی و
ستویر، ژ دل دکره گازی .. ئەو
ئاخفتنن، ئەو دەمهکی دریژ بوو دقه هاندن
و ل سەر بهرپهرا دنقیسین ، هەمی ل دویف
ئیک و بی قه قه تیان دگوتن ... ل بهراهی
بوو .. گه لهك جارا گهنگه شه و دان و
ستاندنن گهرم ل دور په یفا (بهراهی)
دکرن ...

هنده کا دگوت :

- " ئەم پیدقی نینین که سهك ل
بهراهیا مه بیت ! ئەم هەمی بهراهی
نه، ئەم هەمی سه رکیشین و مه

ئارمانجهكا مهزن يا هه‌ى و ل به‌راهيا

مه هه‌ميا نه .. "

نهو ئه‌و ژى باوه‌ر ژ چاقئين خوه
ناكهت، باوه‌رى نينه كو يى ل به‌راهيى
دچيت ! هه‌رچه‌ند گه‌له‌ك پى خوشه .. دلى
وى يى گه‌شه و خوه سه‌رفه‌راز دبينييت ..
گه‌له‌ك ئاخفتن به‌رى وى روژى هات بوون
كرن ، گه‌له‌ك دان و ستاندين ل ده‌ق وى
هات بوون كرن .. باوه‌ريه‌كا مه‌زن و موكم
بو چيكر بوو .. ل وى باوه‌رى بوو ، كو
ئاخفتنين وى .. هزرو بيرين وى ، جهى
خوه يى كرى ...

ژ دل يى ده‌ستا دقوتيت .. چ ده‌نگين
دى ناهينه گوھين وى ، ژ بلى ده‌نگى وى
يى بولبولى .. نه‌و ده‌نگى ژ نيقا دلى خوه
دقيا و هه‌ز ژى دكر ..

ئەۋى باۋەرىيەكا موكم ب دەنگى خوه
ههيه .. گەلەك جارا دگوت "
" ئەقى دەنگى ، يان يىن ۋەكى ۋى ،
ب سەدان خەلك هشىار كرىنە .. ژ خەۋىن
گران و بى دويماهى قەگەراندینە .. هەر
دەنگە مرۆقى دگەهینتە گولپیتكىن
ئازادىي ، دەنگە سەرخوۋە بوونى پەيدا
دكەت .. هەر دەنگ بوۋىە ئاگرى شورش
و سەرهلدانىن مەزن هلكرى .. هتد "
دەنگى ۋى هەرىي مەزن دبیت ..
هزردكر گازيا ۋى يا دگەهیتە بەرپەرىن
ئەسمانى ! هزردكر ئەۋ دەنگ .. ئەۋ
گازى دى ھەمى خەلكى نقتى ژ خەۋ
راكەت و ئىدى دباژىرى ۋى دا نقتى
ناىت !!

دهمی ل سهر ملی خوہ زقری و بهری
خوہ دایه پشت خوہ , کهس نه دیت ! ژ
بلی چند مرؤقه کا , ئه وین بهری نهو
نه دیتین . دهقی وان یی گریدایه !! هنده کا
ژی هردوو دهستین خوہ یین ب گوہین
خوہ قه کرینه نوژ !!

ئهقی دیمه نی پتر هانددا داکو دهنگی
خوہ بلندتر لی بکهت .. گازی خوہ مهزنتر
لی بکهت .. په یقین خوہ ره هوانتر
بیژیت ...

رههین گه وریا وی پتر ستویر دبوون ..
دهقی وی مهزنتر دبوو , گازی وی ههر
مهزن دبوو .

ههست ب گرانیا سه ری خوہ دکر ! پی
حهسیا , ئه و ژ یی مهزن دبیت !

چ دهنګ نه دهاتنه دګهل دهنګی وی ،
هندي دشيا ګوهين څو ه ڦه دکرن ..
ژيک رادکي شان ، دڦيا دهنګه کی
وهرګرن .. پيژنهک بهيتی . لی نه مه زنيا
وان و نه شوراتيا وان مفا نه بوون .
ههردوو چاڦين وی يين سور ، بزاډ دکر ژ
سهري دهرکه ڦن ! دڦيا خه لکی ببينن ، دڦيا
سهرو چاڦا ببينن ، بتايبه تي هندهک
سهرو چاڦا .
هه می شيانين څو ه کوم دکرن ، داکو
دهنګی څو ه و ګازيا څو ه پيا ريزيت
ههست پی دکر کو له شی وی یی ګران
بووی و ئیدی ههردوو پين وی څو ه ل بهر
ناګرن !! دهستين څو ه ژي ئينانه هاری
پيا ، لی ګازيا وی نه هاته برين ...

سهري وي ههر مهزن دبوو ، گران
دبوو، لي نه دچه ميا ! ب ناستهنگ نهو
دهقي مهزن و ژ بهرنيك دريای ، قه دكر . لي
گازيا وي ههر بلند دبوو ، نه قه قه تيا ...
ل بهر وان چاقين مهزن و بلوق ، مروق
د بوونه هرچ .. دبوونه ديو .. د بوونه
فريشته .. دبوونه پهز و رويقي !!
بدروستي و بسانه هي پهز و رويقي ژ نيك
جودا دكرن ... د بوونه گورگ و ب دويق
پهزي دكه تن ! د بوونه سهركرينك و
هه قودو دخوار !! د بوونه شقان .. دمرن ،
دنقستن .. هشياردبوون و راد بوونه قه ...
بزا قه دله شي وي دا نه مان ، ژ بهر هندي
بوو مایه ل جهی خواه ، ما بی لقين، لي
دهنگي وي ههر دهات .. ههر چ دهنگ نه
بوون خواه ب دهنه دگهل دهنگي وي ..

هەر دهقی وان که سا یی گریډای بوو ،
دهستین وان ب گوهین وانقه بوون ...
ئه زمان ددهقیدا هاته خوار .. هەر شور
دبوو . ب دروستی لقینین وی راوستان ..
خوینا وی راوستا ، لی دهقی وی هەر یی
قه کری بوو .. گوهین وی یین مهزن ، هەر
ل هیقیا دهنگه کی بوون ، جهی دهنگی وی
بگریت !!
دهمی خهک ل دوور خرڤه بووین ، د
گوته ههڤدوو :
- "مخابن .. رهوشه نیره کی چه لهنگ
بوو !!"

دهڇ نا بهيسن

هەر ل دوور به ژنا خواه دزقري ..
چاقين وي ژ بهر پين وي ويقه تر نه دديت .
د جغه كيډا يي هاتيه گريډان , ههمي
هزرو بيرو هزر كرين وي ژ دورهيل ي قئ
جغزي دهرناكه فن .. چاقين وي ب
رهنگه كي راسته و خو , ب هيزه كا نه ديار
بو خواه قه دكيشيت ! دهمي سهري خواه

بلند دکهت ، چاقین وی راست دچنه
ئهوی کوما مروفا ، ئهوا ههر چوار ره خین
وی گرتین . چاقین وان د بلوقن ! هندهکا
ب چاقهکی لی دنیری ، گهلهکا ژی ب دوو
چاقا .. هروسا هندهکین دی ، ب سی
چاقا و ب چوارچاقا و ...

بشکورینین کریت ل سهر لیقین
ستویرین وان دهاتن نهخشاندن ، دی
بیژی هونهرمهندهکی کاریکاتوری یی قان
بشکورینا ل سهر لیقین وان چیدکته .
هیژا قان چاقا و قان بشکورینا ، ب
ههمی کریتاهیا خوهقه ، دناق کلوخی
سهری ویدا یا دشلقیت و ههر ئیک ژ
لایهکی قه جهی خوه دکته . ئهقان چاقین
باش قهکری ، ئیکسهه خوه دسهروچاقین
وی وهردکر و باش میزه دکرن ، هندهکا

ژی ل بهژنا وی دنیری .. گهلهکا ژی , ههر
ژ پیرتی سهری ههتا بنی پیا , بباشی
دچهراند . دگهل هندی , هندهکین دی ,
ئهوین خوه باش نیژیک کری , د قیا
هزرویرین وی بخوینن !! دیاره ئهقان
همی سیمایین وی یین سهرقه , ژ بهر
کرینه !!

جارهکا دی ل بهژن و بالا خوه زقری ,
د قیا خوه ب باشی و ب هویری ببینیت ,
نهخاسم دهمی قیریا وی هاتیه بیرئ ...
سهروچاقین وی تیکچوون .. ئه نیا وی بو
گری .. گوریهکا دژوار ژ ههردوو کونین
د فنا وی بلند دبوو . هیشتا ل پیش
چاقین وی یه , دهمی قیریا وی , ئهوا ژ
خهوهکا گران و ب سههم هشیار کری .. ب

سه‌دا رویقی و درنده ژ دوورین خواه
راته‌قاتدین ...

ژ لایه‌کی قی کوما دورمانین وی گرتی
قه , دهنکه‌کی تیژ به‌ره‌ف گوهین وی قه
هات :

- " نه‌زم هه‌قالی ته .. پاریزقانی ته
یی هه‌ردهم .. ریبه‌ری ته؟! هه‌روسا تو
ژی قی چه‌ندی باش دزانی؟! بیی من تو
نه‌شیی ژ یارا خواه ب ریقه ببه‌ی؟! وهره
دهستی خواه بده دهستی من , دی ته ژ
هه‌می نه‌خوشی و ئالوزی و ته‌نگاقیا
رزگارکه‌م؟! وهره نه‌ترسه؟! نه‌ز هه‌ر
که‌قنه هه‌قالی ته‌مه ...؟! "

هه‌رچه‌ند نه‌ف ئاخفتنه ده‌ریا گومانایه
ل ده‌ف وی , به‌لی بیی وی , دهستی وی

هەر بلند د بوو ، بهره ژوی دهنګی فه
دچوو . لیل هیقیا چ ئومیدا نی نه ...
بهری وی هاته وهرګیران ، بیی چاقین
وی ژ وی جغزا نه ندیشهیی فهبن ، دهمی
دهنګه کی دی ژ ناؤ کوما مروفا و ژ لایه کی
دیقه ئیکسه ر قهستا پهردین گوھین وی
یین ستویر کری و باش هژاندين :
- " من و ته ژ که قندا هه قالینی دګل
ئیک ههیه ، بيرا خوه بینه ؟ وهره دا ئهزو
تو پیکفه بژین .. ل بهر سیبهره من تهنا
بنقه .. هزرا چ ئالوزیا نهکه .. چ نه خوشیا
بو خوه چینهکه .. چ ئاریشا .. هزرا
برسی نهکه ؟! نهزم پشته قانی ته ..
دهستی خوه بده دهستی من ؟!"
دهستی وی یی دی بلند دبوو ، نهو
دهستی هیزا وی ب سهر ههمی هیزا

دکته ، ئەو دەستی چ هیز نه بوون ب
چه مینن ، یان بشکیینن !! لهو ئەوی بخوه
ژی بگومانقه بهری خوه ددا بزاقا دەستی
خوه ...

هزرین وی پیچهک دویر چوون ، شیا
بو دەمهکی ته مهت خهونی ، خوه ژقی
دورهیلی رزگار کهت .. هزرین وی پاشقه
زقرین .. گه لهک نه خوشی دقی فلمی دا
هه نه و هه می ل بهر چاقا د بوونه ریز ،
دقیته خوه ژقی جغزی رزگار کهت .. ژناڤ
قی دورهیلی ده رباز ببیت ، لی دهنگه کی
دی ئەوی ژناڤ گیله شوکا وان مروڤا ،
برهنگه کی نیزیکتەر ، ده رکه تی و زوی
گه هشتیه وی ، سه رنجا وی راکیشا :
- "ئه ز ژه میا نیزیکتەر؟! هه ردوو
ده ستین خوه بکه دناڤ دەستی مندا ، بلا

تهنا بنقن .. مه چندهك ژ ژيارا خوه
بههقرا بوراندينه؟! ده ميئن خوهش .. يين
نه خوش, هه مي ل بيرا منن , ته چهوا ژبير
كرينه؟! "

ئه قي دهنگي ئه ژ جاره گوھ لي بووي ,
بيرين ته حل .. نه خوشييين كريت ئينانه
بيري . ئاخفتنين هو , هه ر بقي رهنگي ,
گه لهك جارا بهيستينه , لهو ئه قي دهنگي
دنا ژ هزار دهنگادا دنيا سبت . يي دوودله,
هندهك جارا وسا هزر دكهت (بهلكي ئه ژ
جاره راست بيت؟!) ئه ژ پرسيارا بي
بهرسف يي ژ خوياتيا خوه دكهت , لي
نامينته ل هيقييا چ بهرسفا , هه روسا
پيدقي هزر كرنى ژي نينه ...

ئه قان دهنگا پتر شه پرزه دكر , نزانيت
يي راست كي يه ! نه ژي ريكا دخزمه تا

وی دا ، دا وهکو بقیانا خوه ههلبژیریت .
هه رچهند ژ فان دهنگا .. ژ فان ناخفتنا
هه میا ، بی هیقی بوویه ، چونکی گهلهک
جارا گوھ لی بووینه و هیقیین خوه ل سهر
نه خشاندینه ، به لی دویمهیین کریت ل
به راهیا خوه دیتینه !

ناریانهک دژوار کهته له شی وی .. دان
و ستاندنن بی بهر دناڤ میشکی وی یی
شیلیدا هاتن کرن ، چاقین وی ههر هویر
دبوون .. هیزا دیتنا وان هیشتا نیژیکتر لی
دهات .. ژ بهرئی کچوونهک کهته دناڤ
ئەندامین له شی وی دا ، باش دزانیت ههر
بزاڤهکا پی راببیت ، ههر پینگاڤهکا
بهاڤیت ، بارا پتر ژ ئەندامین له شی وی ،
د گه لدا نابن !!

بيھنا وي تهنگتر لي هات .. په راسيښ
وي يي دناڅ نيكدا دچن .. هيژه كا نه ديار
يا دلي وي دگځيشيت ، دلي وي يي بچويك
دبيت !! دهستين وي ، نيك بچويك يي دي
مهزن ، يي دي بچويك و نه قى هه مهزن !
پين وي وهكو دوو كاريتا ليھاتن ، ل بهر
چاځين وي يين دبنه پر و خه لك يي
دسهررا دهر باز دبن !! نه نه و خه لكه يي
وي دځيت ، يان يي وي جاره كي هزر دكر ،
خوه بو بكه ته پر ...

خانه و شانين ميشكي وي ،
پيدحه سييت ، يي بدهست دهينه لقاندين !
هه رديسا ژ بهر هندي يه ، هه ر پارچه ك يا
برياره كا جودا ددهت !!
هندهك جارا يي بزاقى دكهت ، خانه و
شانين ميشكي خوه بزقرينيته جهى وان ،

لی هتا ئیکی دروست دکهت ، سه دی ژ
جهی خوه دچن !!

دهستین وی ژی ، هاری ناکهن . ژ
نشکیفه ، هردوو دهستین شه پرزه ،
دئیکئالیان و ئەف تیکئالیانه بو ئەگه ری
گریدانا هردوو دهستا ، ئیدی چ بزاق ژی
نه هاتن . د زانیت ، ئەوی دورهیلی ئەو
که تیی کار تیکر نهک

نه راسته وخو ، ب تیکئالیانا هردوو
دهستین وی فه ، ههیه ...

دهنگی کوما مروقال دوورین وی ،
بلندتر لی هات ، هه رچه ند نه دشیا په یقین
وان ژ ئیک قاقیریت ، ئەو گوهین مهزتر لی
دهاتن ، ئەف دهنگه هه می تیکه لی ئیک
دکرن . چاقین وی هه ری لاواز دبن ، چ
تشتال بهر سنگی خوه ژ هه ژ جودا

ناكهن, بتنى ھندەك پارىيىن نانى ل دورىن
خوھ دىبىنىت . ئەڭ مروقە ھەمى يىن دىنە
پارىيىن نانى , لەو وەك كومانن .. يان
بووينە چەپەرەك , ل دوور ھاتىيە
زقراندىن!! بتنى پەيقا نانە ژ ناڧ وان دەنگا
ھەميا , دگەھىتە گوھىن وى ...

ل بەر سىنگى وى بالولكىن نانى , ژ
ھەمى لاقە يىن دەيىن , لەو ژ ئەندامىن
لەشى وى ھەمىيى , بتنى دەقى وى بوو ,
ھەر مەزىتر لى دەھات ...

هه لآ مه ت

هندى تو دبىنى ، دهستىن وى
دسه رئه قرازن .. لىقنى وى دلقن .. چاقىن
وى يىن لسه رنىك .. هزىن وى يىن ل
بهرى گه لهك سالا ، وهكى نوژا يىن ب
مىشكى وى قه هاتىن گریدان . خوشى و
لهزه تىن تايبه ت ، دجيهانا خوه يا
تايبه تدا دبىنىت و نه قىت چ جارا ژ
جيهانا خوه دهركه قىت ...

ئهو پرچا قزاقژ و هه ر ميهك بو خوه
چووى ، دسه رى را ، يا وهكى هه ودهكا
سپىندارا لى هاتى .. ريهىن وى ، ئه وىن بو
جارا ئىكى بسه ركه تىن و هه تا نهو

نه هاتينه بسه روبه ر كرن ، يين بووينه
دهحل و در ، بسهدا خهك يي دناقرا به رزه
دبن . نهقي ديمهني ، رهنكي هوقا يي
دايي و دلخوشيه كا بي دويماهي يا بو
چيكري ، هيقي و ئوميدين وي يين
راوستاي پتر پاشقه دبهت ...

بچويك .. مهزن .. ژن .. زهلام و پير ..
جان و گهنج ، يي دكهنه غار و يي قهستا
وي دهحلي دكهن .. دقين خواه بگههينن
سهري وان سپيندارا .. بگههنه گولپيتكين
وان . نهوي هه يي ل سهر سي پيادچيت!!
نهوي دي ، وهكي ماري يي خواه
دخشينيت ! هندهك يي ل سهر چوار پيا
بريغه دچن ! هندهكين دي وهكي
(سوپه رمانی) يي دفرن و ئيكسه ر يي
داددهنه سهر گولپيتكين وان سپيندارا !!

هندهك يى ژ سهري گولپيتكىن
 سپيندارا دكهفن و هەر ل وى كهتنى ،
 دهنكى هرچين بيابانا ژى بلند دبیت !!
 هندهك جارا يى دهستى خواه يى
 راستى بلند دكهت و دناڤ وى هودا
 سپيندارا را دبهت . بدهستى خواه يى
 چهپى گورزهكى روسته مى يى هه لگرتى ..
 دهستى راستى ژى ، شيرهكى چل گهزى
 يى تيدا . هەر كهسى ژ غارى قه دمينيت ،
 نهوى گورزى روسته مى دقه وه شينتى ،
 يان بشيرى چل گهزى ، سهري وى
 دفرينيت !! ده مى دكهته گازى ، ل گازيا
 وى ب سهدا خهك دنفن و دكهفن خه وه كا
 كویر !! پشتى هەر گازيهكى و نغاندنا
 بسهدا .. بهزارا ژ خهلكى ، كهنيه كا كویر
 و بلند ژ نهوى گه وريا ژهنكى و نيڤ گرتى

به‌ر ددهت . چ نیشانیښ بشکورینا ل سهر
لیقین وی و ل سهر دیمی وی یی تار
ددیار نین ...

ئه و گازیښ پیره‌قیانه , ژ کویراتیا
گه‌وریا خوه به‌ر ددان .. دگه‌ه‌شته هه
چوار قول‌چین جیهانی . به‌رئاش یی ب
پین خوه‌قه گری‌داین .. نه‌قیټ چ پین‌گا‌قا
بهاقیټ !! ئه‌قه ژ ئه‌وی روژا خوه کریه
خودانی ئیکی یی قان هزرا , نه‌قیټ ژ
جهی خوه بلقیټ ! به‌زرا وی , هه
پین‌گا‌قه‌ک چه‌وتی یه‌که .. شکه‌سته‌که ..
داکه‌تنه‌که .. گونه‌هه‌که , له‌و ژوی روژا
قان هزرویرا خوه ل هه‌ست و بیروباوه‌رین
وی دای , ئه‌ف به‌رئاشه , بتوندی , ب پین
خوه‌قه گری‌داینه .. نه‌قیټ چ جارا ژ قی
ره‌نگی ژ یاری ده‌رکه‌قیټ !! ئه‌گه‌ر شیابا دا

هه می وەرچهرخانا ، گوهورینا
راوستینیت .. دا هه می پینگاڤا ، بهرهڤ
پاش فهگهرینیت . هه تا ژ روژی و هه لاتنا
وی ژی ، یی نه رازی یه !! نه وی شهڤ
پی خوشتره ! هه شه فه کی ناده ته ب هزار
روژین گهش .. هه بهوسته کا تاریی ب
هه می رو ناهیین جیهانی نادهت ...

چاقی وی یی ل نه وی خه لکی ،
نه وین ل دوورین وی .. یی گورزی خوه
بلند دکهت و بهه می شیانین خوه ، یی
دداوه شینیت ، بهزارا هزره بیره دکوژیت !!
ب نه وی شیریی چل گهزی ، یی سه ری ب
سه دا بیرو باوه را دفرینیت !! هه یی
گازی تاریی دکهت ، چاقین وی دچوونه
سه ریئیک ، ژ یکفه دبوون . ژ دویره

شه مالکین رووناهیی هلدبوون ، ژ روژ
ئاڤایقه ، بهره ژ واری وی فه دهاتن ...
راست رابووڤه .. گورزی خوه راکرو و
شیری خوه ددهستی خوه گرت .. ب
هه می شیانین خوه گورز فه وه شانده و
شیری خوه دگییرا .. د رووناهیی
وه ردکرن .. گازیین هوقانه ژئی بلند بوون .
رووناهیی هه ر نیژیک دبوون .. هیژو
شیانین خوه پتر کومڤه دکرن ، بهه می
هیژا خوه دڤیت ، فان رووناهیا
فه مرینیت!! چاقین وی دسه ریدا بوونه
دوو پهلین رهش .. دویکیلا رهش ژئی بلند
دبوو ، رووناهیا شه مالکا ژئی دبری ...
هه ر شه مالک یی نیژیک دبن ، هه ر
رووناهیا وان یا مهزن دبیت ..

مهژیی وی پتریی دهیته گریدان و
دایخستن . گورزی وی د له پادا بوو
چویچکهک و بهره ژ جیهانهکا نه دیار
فری .. شیریی وی بوو دهرزیکهک و د
عهردیدا چوو خوار ... نهو سپیندار بوونه
سهراب و ل پییش چاقین خه لکی بهرزه
بوون ...

ل بهر سنگی وی بو بهار , شینکاتیی
همی عهرد قه گرتن , هه ر ژ سه ری کویین
چیا یین به فر گرتی هه تا به تن و نزار و
دولین نه فی ولاتی , پری رهنگ و دهنگ و
شینکاتی بوون .. روژ ژ روژ نای قه
هه لات , که ته نا قه ندا ناسمانی .. خه لک
همی ژ گهرم و تیین و روونا هییا وی
هشیار بوون .. کوترین سپی , وهکی

ستیرا ل نیفا ئاسمانی دبرسقین و بهره ژ

ستیرا د چوون ...

رهنگ و روی یی وی هاته گوهارتن ..

لیقین وی لقین تییدا نه مان , وهکی دیوهکی

یی رهق راوستایه .. گازیای وی مر ...

بو ههلامه تهکی بهری , ل بهر دهری

ئهوی شکه فتا بو جارا ئیکی مروقی

(نیاندهرتال) تیغه ژیای ...

ل دویف گهریان ...

ل گهلهك تشتا دگهريا ... هندهك يى
بدهستقه هاتين ... هندهك نيزيكه دى
بدهستقه هيئن ... هندهك يى ل بهر دلى
رهش بووين ... يى ژ هندهكا بى هيقي
بووى ...

هه پينگاڤهكا وى يا دهشتهكى
دبريت .. بسه چيايهكى دكهڤيت ..
رويبارا , دهريا , ئوقيانوسا , شوورها
چينى و ديوارى بهرليني دبريت , چ
نهمايه چاڤين وى دى ستيرا ماچى كهن

دەستى دريژ ... دريژ ... دريژ ,
 دگه هيتە (شيرى شيرا د مه شكا شيرا ,
 شير بينيت و شير بيهت) ... دگه هيتە
 گورزى روستەمى و شيرى صلاح الدينى
 ئەيوپى ... دگه هيتە چە کوچى كاوهى .
 دگەل بريسيا دچيت , ھندەك جارا
 ۋەكو بارانين بوھارا , سەرنشيف , ژوردا
 دەيتە خوار ...
 چاقين وى ھەمى جيهانى دبينن ...
 لقين و پيشقە چوونا دبينن , دچنە دناڤ
 ھەمى بزاڤ و خوشى و نە خوشيڤ جيهانا
 نوى دا .. دگەل بريڤە دچيت ..
 ل پشت , ددويڤرا دچيت .. يى ل
 ھنداڤ .. يى خوە ب ھندەكا ڤە دگريت
 دبیتە دويڤە لانك , ژيرا دبیتە
 سوفيهكى دلسۆز ... يى چاقين خوە ژ

هندهكا دگريت و روييٰ خوه ژيٰ
وهردگيريت .. هندهك ييٰ دچنه دنيقا دليٰ
وي دا , سهرو چاڦين وي ب هندهكا تيٰك
دچن ...

دهنگيٰ وي دگههيته همي گه لي و
شكهفتا .. دگههيته گوهيٰن گرتي و
نهسمتي .. دگههيته حه لانا , دگههيته
دهرگههيٰن فهكري و وژدانا مروفايه تبيٰ ,
پتريا خه لكي ييٰ هوي دبنه قي دهنگي ,
هندهك ل بهر دره قسن .. هندهك ييٰ خه ما
بو دخون , هندهك پتريٰ گوهيٰن خوه ژيٰ
دگرن ...

سهريٰ وي ييٰ بلنده , بلنداهيا چيائيٰ
زاگروز .. قهره داغ .. مه تيني ...
ههست دكته , تشته كيٰ فهر ..
گه له كيٰ فهر ييٰ ژيٰ كيٰمه , دقيت ل دويق

ب گهریت ، چهوا لی بگهریت ؟ ل کیری لی
ب گهریت ؟ نهفهو گهلهکیڼ دی پرسیارن ،
دبی بهرسف ، نانو باشته بیژین ب هزارا
وی دبی بهرسفن !

نهو تشتی لی دگهریت ، یان دقیت لی
بگهریت ، نهو باش دزانییت وی نه بهرزه
کریه ... هروسا یی پشت راسته وی
ههبوو ، تژی ههمی کوچک و دیوانیڼ وی
بوو .. تژی کاقله خانیکین جوتیارا بوو ،
تژی ناڅ دهفتهرکین هوزانقانا بوو ، تژی
سهری شههیدا و چانتکین شورشگیرا بوو
هیشتا ب دروستی نزانیت دی ل چ
گهریت ! دبیت ، ژ دل بریارا لی گهریانی و
ل دویف گهریانی نه دایه ، هندهک جارا
بزاځین ل دویف چوونی دکهت .. هندهک
جارا یی ب فان دهسکهفتا رازی یه ..

هندهك جارا ههست ب كيماسيي دكهت ,
د زانيت تشتهكي فهر , يي گهلهك فهر يي
ژي كيمه و دقيت نهو ژي ههبيت .. ههر
ههبيت ...

كهته مالخوليانهكا كوير ... ههر ژ
روژين چهرخي بهرديني دهست پيكر ..
دقيا (فلاشباك) ي ب كار بينيت , دبیت
نهقه باشتين ريک بيت , دقيت بهري ههر
تشتهكي , بزانيت كا دي ل چ گهریت !?
يي ژ هندي پشت راسته كو دقيت لي
بگهریت ...

ب سهر بيرهاتنين خواهدا چوو , ل
گهلهك جها دراوستا , ل هندهك جها بلهز
قيرا دچوو , ل هندهك دهليقا روندکين وي
دهاتنه خوار .. ل هندهك دهليقا
بشکورينين گهش ل سهر ليقا دروست د

بوون ... د بهررا دخه و دچوو , خهونين
مهزن دديتن .. خهونين ب ترس دديتن ...
جارهكا دي قه دگه ريا مالخوليانا خوه
و بزاقين خوه , د ناڅ كاخله گوندادا يي لي
دگه ريت .. د ناڅ شكه فتادا , د ناڅ
گورستانين شه هيدادا .. د ناڅ سهيرانين
بوهارادا ...

هزرا وي هه ريا كوير دچيت .. يا
دوير دچيت , گهلهك دوير . جارهاكا دي
يي قه دگه ريت دورهي لي خوه . راست
رابووقه , بلندتر لي هات , كره گازی ,
دهنگي وي ديوار سمتن , هه ر يي بلند
دبيت .. هه ترسا كه تني ددليدا جهگير
دبيت , نه قرو , نه بتني ژ كه تني دترسيت ,
بهلكو نه قرو ژ هه مي روژا پتر ژ كه تني و
به رزه بووني ژي دترسيت !!

هندهكا د گوتی (دیواری ل سهر
به فری یه) ، لی نهوی باوهریهکا بهیز ب
شیانین خوه ههیه .. چیا ل پشت خوه
ددیتن .. دارین بهری ل پشت خوه ددیتن ،
تژی لهشی خوه یی پارچه بووی ، هیز و
شیان دکر ...

بهرامبهر گولا وانی ، دهریا ئورمی ،
ل بهر لیقین خابیری .. رووی شین
دراوستا ...

دهمی وینی خوه د ئاقیدا دیتی ،
تهزینکهک ب سهر لهشیدا د چوو ، موین
لهشی وی دبوونه چیخن ... دهمی باش
چاقین خوه ژیکفه کرین و تهماشای وینی
خوه کری ، نهوی وهکی روژی دناق ئاقیدا
یی دیار ، دیت کو جهین ب دههان شوین
په نجال سهر و چاقین وی ددیارن !!

ب ههردوو دهستا ، ئاڤه اڤيته
سهروچاڤين خوه ... باش پهرخاندن ، ب
نينوكا قهره نين ... سهري خوه د ئاڤي
هلاند ... بيهنهكا كوير هلکيشا ، چاڤين
وي مانه ل هيڤيا ئه لندهكا نوي .

سه‌روبه‌ری خوہ کر . چاکیتی وی ئه‌وی
شور بارا پتر ژ به‌ژنا وی به‌رزه دکر ،
به‌ریکا وی یا چه‌پی هه‌تا نیفه‌کی ژیفه
ببوو .. هه‌روسا دهره‌چکین وی ژی
ددریای بوون . هه‌رچه‌ند نه‌دقیا ئه‌فی
چاکیتی بسه‌نگ بکه‌ته به‌ر خوہ ، ئی دهما
سه‌رما دژوار دبوو ، دا قه‌ستا چاکیتی
که‌ت ، ژ ئه‌وی سنگی ل هنداق جهی وی
قه‌که‌ت و که‌ته به‌ر خوہ ... پیلافا وی ئه‌وا
لاستیکی نه‌دشیا پین وی ژ سه‌رمایی و
ته‌قنی بیاریزیت ، ژ به‌ر هندی گورا وی
هه‌می ته‌قن بوو ، بارا پتر ژ پین وی ژ
دهرقه بوون ... بتنی بیجامه بوو یی نوی ،
ئه‌وی دوهی ماله‌کی دایی .. گه‌له‌ک که‌یفا
وی پی دهات . ژ به‌ر هندی یه‌ئه‌ف

چاکیټی شور پتر ل بهر دلی رهش بووی ،
چونکی بیجامی وی قه‌دشیریت ...
- "نهو زاروکیټی قی مالی جلیکین
وان ههمی د نوی نه ، د پاقرن ، وهکی
بیجامی من؟"

دگهل قان هزارا دهستی خوه ل
دهرگه‌هی دا .

دهرگه‌هی داری قه‌بوو ، زه‌لامه‌ک ل بهر
سنگی وی راوستا .. هه‌ردوو دهرسوکیټ
وی بارا پتر ژ سه‌ری وی به‌رزه‌کر بوو ،
سوراتیه‌کا دژوار سه‌روچاقین وی تژی
کریوون ...

هه‌ردوو چاقین وی بوانه نوژ ب
سه‌روچاقین زه‌لامی قه .. روندک ب
سه‌روچاقین وی یین پیټی و قه‌شافکیدا
هاتن خوار ، دگهل قان روندکیټ کهل

بیرھاتنا خوہ ب سہر ہزرین وی یین
شیلی و بچو یکدا بہردا .. ب دہنگہ کی
کزگریو کی گوت :

- "نہ گہر بابی من یی ساخ با , دا
نہ مژی د خانیہ کی ہوسا قہ ژین ؟!"
خودانی دوو دہرسووکا ب شہ پرزہ یی
قہ دہستی خوہ ب سہریدا ئینا و گوت :
- "تو نہ کو ری شہ ہید ی ؟"

نه به ...

- نهوى نه به ! نهقى هاقينى دى
مينين تينى ؟! نهق بچويکه دى ژ کيرى
ناقى قه خون !؟

- نهقا دى ؟

- نهق بچويکه دى ژ دهست مه
دهرکهفن ؟ دى مرن ژ گهرمادا ..
خودى خير کهت ، هاقينا نهق ساله ژ
هر سال گهرمتره ...

دهمى ژ سهلاجى و موبهريدى بى
هيقى بووى ، نيکسهه قهستا تهلهفزيونى
کر :

- ما نهقه بو چى به ؟!

ههردوو زاروکا دهستين خواه يين
بچويک و لاوازل دور تهلهفزيونى
نالاندن .. ب دهنگهکى کزگريوکى گوت :

- نه .. باب .. تو بخودی که ی نه به
دی ئیقاری بهری خوه دهینه
(خروی)!

دهستین خوه دانه کیلهکا خوه , ب
ئه نیا گری و وان هردوو چاقین د سهریدا
سور بوین , چاچه رینکهک ل هه می لایین
ئودی کر , ئەوا هه می مالا وان تیقه ..
بیهنهکا کویر هه لکیشا ...

- دقیت هه رتشتهکی بفروشم ! ما
دی هوین چ خون !؟

هوزان ...

ل بهر سنگی وی گهلهك رهنگین
فیقینه, سیف .. خوخ .. خیار .. هنار ...
وسا ریژکرینه و کرینه كهلوتك , دی بیژی
هوستایه کی گهلهك شارهزا نژینه ...
دهروکی دوکانی , ههمی , ب رهنگه کی
ئه اندازهیی , ب رهنگین فیقی و شینکاتی ,
یی هاتی نه خشاندن .
ههمی هزرین وی پیقه دمژویلن ,
چاقین وی مانه ب دهروکی دوکانی فه ,
ههروهك د خه رییهك کیر و دژواردا ...
پشتی ههمی هزرین خوه لیك
کومفه کرین و دان و ستاندنهك دریژ و
ئالوز دگه ل خویاتیا خوه کری ..
- کانئ خال بو من کیلویه کا
باجانکین باش بکیشه .

دهمی ئەوی زهلامی زراف و دریز جگارا
خوه کریه دناڤ لیقین خوهر و تیرکی وی
دایهقی ، ل هه می بهریکین خوه دگه ریا ،
هندهک کاغز دانانه سه ر ئیک و دانهڤ
خودانی دوکانی ...

- ئەڤه چنه !؟

- هوزانن !

أاستهنگ

بهرامبهر فان ديمه نين سهير ، يى
بزاقه كا مهزن دكهت ، دقيت باشتربينيت
"ل قى دهشتا مهزن نه ق مروقه ههمى
دكومن ! چهند د شه پرزهنه ؟ ترس
دچاقين واندا يا دياره ؟! دئالوزن ؟!"
"وهكى ريزكا ميريا نهوين ههنى
دراوستيائنه ، يى لقينا دجهى خودا
دكهن ، دى بيژى نه قه باژيرى ميرiane !"
ههر كهسى دهستى خود ل مى دا
دهنيرته لايهكى .. نهو كوماهه گهلهك
مهزتره ژ نه قفا دى ، لى نه قه ههرچهند
پيچهكن ، بهلى بكهيفن ! جلكين وان ..
سهروبهرى وان ، رهنگى وان يى پيىتى و
سهروچاقين وان يين تهعري برى نيشانين
نه داريهكا دريژ پيغه دديارن ..

وهستيانهكا بى دويماهى . لى ل بهر
سنگى وان هيفى و ئوميدن , بى شانازى
ب نه قرو دبهن ...

نه قين ل رهخى راستى كوم بووين
نیشانين ماقويليى لى دخويانه , لى نه قرو
دشه پرزه و ئالوزن , سه روچاقين تى
گوشت پتر سوراتيا دگريت , نه خاسم
دهمى خيقرانك ل شاگردين خواه دزقرت
و دببىزيت "

"نه قان بسوزن !"

وهك ميشين هنگيى بى تيك دهين و
تيك دچن ! جارهكا دى خيقرانك ل
شاگردين خواه زقرى "

"نه قين دى .."

تلا خواه دريژكره كوما بچويك

"جهی وان خوش کهن .. جهین نه قین
دی ژی بدهنی .. د سهر بلندن .."
دگهل فان ناخفتنا پتر بشکورین دکه قن
سهر لیقین وان , پهر پیقه دهین ژ
که یفادا..

دهمی خیقزانک نیژیکی وی بووی ,
تژی دلی ترس بوو , لی دهمی ههمی ژیارا
خوه وهکی فلمهکی سینهمایی ئینایه
پیش چاقین خوه و وهک ره خنه گرهکی ب
سهردا چووی .. ببشکورینهکی پیشوازییا
خیقزانکی کر ...

دهمی دهستی خوه ل ملی دای و
هژهژاندی , چاقین خوه ژیکفه کرن ..
سهری خوه بلندکر , کچا وی , نهوا

بكراسى رهنڭ لى به رزه بووين ، قه ل

هنداڤ سهرى بوو ...

- باب .. رابه تيشتى بخو ، چاته

سار بوو .

چرا

(1)

دەمى بويى بارۇقە و بابەلىسك بلند
بووين و ھەمى عەرد قەگرتين , ھەميا
دەستين خوه تيك گرتن و خوه كرە زنجير
. زارۇك كرنە دناق خوهدا , خوه كرە
كوتان ل دور ھەمى دەسكەفتيپن خوه ,
وارى خوه . دەستين ھەق گفاشتن و قەت
بەرنەدان ... ژ بەر ھندى بارۇقە نەشيا وان
ژ ناق بېت .

(2)

ل بوھارى ھەردوو دنقستى بوون ,
ھەر ئىكى ل درەكى پى يەك د سەر پى

یهکی را هاقیت بوو . د ناڅ بوهاری دا و ل
بهر گهرما روژی لهشی وان یی نهرم و خاڅ
, د خهوا نازادیی دا بوو , خهون ب
سهربهستیهکا بی دویماهی څه ددیتن ...
دهمی بویه باروڅه و بابهلېسکا دار
برههڅه دهه لکیشان , ههردوو بهرامبه
ئیک دراوستیای بوون , لی ژ خوه
نه دگرت دهستی خوه بدهنه ف هه څدوو ,
ههر ئیک ما ل جهی خوه .. سنگه پی بوون
.. ددیت باروڅه دی وان داعویریت ...
لی نه باروڅی و نه بابهلېسک شیان وان
ژ جهی وان بلقینن , چونکی پشتا وان ل
چیا بوو ...

ل دویمایا چہ رخىؑ بیستیؑ

ل سهر لیقی یی راوستیایه .. که یف و
خوشیا جیهانی ههمی یا ل بهرسنگی وی
, جاره کا دی ل سه روبه ری خوه نیری ,
ههمی ب دلی وی بوو . جلکین خوه پیلاقا
خوه , ههتا رهنگی شه کرنا پرچا خوه ژی
یا گهوری ...

دهمی قیای گا قا خوه پا قیژیت به ره ژ
نویاتی بچیت , سی پینگا قا پاشقه
هات!! ههمی خوشیا وی تیکدا , ب
ههردوو دهستا ب سهری خوه دادا ...

دهمی دهستین وی ب سهری قه , هاته
بیرا وی کوتشته کی گرنگ یی مای دقیت
بگهوریت , بهری گا قا خوه بها قیت ...

بـزاق

بتنى ھندەك تىشتىن بچويك ماينه ،
ھەتا نھوب دەست تەقە نەھاتىن .. ھەمى
كړيارين تە جھى ځوہ گرت . ئەھا ئەقرو
تويى ل سەر وي كورسيكى يا تە ځەون
پيځە دديتن ...

ئەويى ل بەرامبەر تە ل سەر قەنەپەى ،
پى يەك د سەر يى ديرا ھاڤيىتى ، دەستى
وى يى لىن ئەرزىكا وي .. ھەرۈەك
دژيانەك ئاشوپى دا دژيت ، ھندەك جارا
ب نيرينين كړيت ل تە دنيريت ، دچاڤين
وى دا دياره يى دبيژيت “ ئەو نە جھى
تەيە، لى توچ پيتەى نادەيى .. تو دزانى
ئاخفتنا وي بچ ناچيت ، نە ل جەم تە و نە
ل جەم ھندەكين دى .. كيسكى ځوہ ژ

بهريکا شه لوالیٰ خوه ییٰ دلنگ تهنگ
ئینا دهر ، ته دقیت پاکیتا خوه ل بهر
دریژکھی ، لی تو دزانی جگاری ژی ژته
وهرناگریت ...

ته جهیٰ خوه ل سهر کورسیکیٰ پتر
خوش کر ، نهو ژی ییٰ دویکیلا جگارا
خوه وهکی مژی ل هنداق سهریٰ خوه بهلاق
دکته ...

دیوانا ته بهره بهره یا تژی دبیت ،
ئهویٰ بهرام بهر ته ل سهر قه پهی جگاره کا
دی وهر پیچا ، بتنیٰ هه قالینیا وی دگه ل
جگاریٰ یه .. بیی هه ق ناژین . ههر روژ
چیروکا خوه د بیژیت ، چیروکا بهری چهند
ساله کا ، وهک ناقیٰ خوه ژبه رکیه ، ته ژی
یا ژبه ر کری هندی ل دهف ته یا قه گیرای ،
نهو ژی ییٰ بهره هه هه مییٰ بیژیت و وهکی

دەرسى قىرا بچىت ، ئى ئەقرو تو وى رى
نادەيى ، چونكى تو يى ل سەر كورسيكى
و دقيقت ناخفتن يا ته بيت و ئەو ژ گوهدارا
بيت ...

ئەوين تول هيقيى هەمى هاتن ..
ژوورا ته پر بوو ، چاقى وان يى لى دەست
پى بکەى ...

ته بدەنگەكى پر زەلامىنى گوت :

- "هوين هەمى بخير هاتن ..

سو پاس بو ئامادەبوونا هەوہ ..."

پىن ته يىن دلەرزى ل پشت ميى ..
ئەوى هە رى و رى چاقى وى يى ل دەقى
ته ، ديارە ئەو پىن ته نابىنىت ! ژ نوى
هاتە بىرا ته ، كا بوچى ھندەك ميىزىن
گرتى ددانن بەر سنگى خوه ، دا گەلەك
تشت ل پشت بەرزە بن ...

- "دقیقت ئەم کومبوونا خوہ ب
چرکہکا بییدہنگ راوستان بہرامبہر
گیانی شہیدا ، دەست پی بکہین ..."
تہ ہزر دکر راوستان بہین فہدانہ کہ ،
لی پین تہ خوہ لبہر تہ ناگرن لەو تہ زویکا
گوت :

- "کہرہمکہن روینن ..."
توہست پی دکہی ، دلی تہ بہیزتر
یی لی ددہت ، سہروچاقین تہ گہرماتیا
پیدا دەیتہ خواری :

- "ہہقالین ہیژا برایین خہباتکہر .."
ہہمی تشت ژبیرا تہ چوون ، یان ہہر
لبیرا تہ نہ بوون ، لەو تو نزانلی دی چہوا
دہست پی کہی . ئەوی ل سہر کورسیکا
بتنی روینشتی ، یی ہندہک تشتا
دنقیسیت ، دیارہ دی پرسیارا ژ تہ کہت :

" مه گه لهك پيخوشه ئەم پيکفه دقي
کومبووني دا روينين ... "

نه دهزرا ته دا بوو جارەکی کومبوونا
ب هندهك که سا بکهی , ئی ئەقرو ئەو
کورسیکا ته پیلان ژیرا ددانان , ژته
دخوازیت تو قی کومبوونی بریقه ببهی ...
ئەقی ل دەستی چه پی روینشتی ,
هه می ژیارا خوه یا دقان کارادا بری یه
سه ر , بوچی تو ژی ناخوازی بهیته جهی
ته .. ته قیا قی بریاری بدهی , ئی زویکا
تو لیقه بووی , چونکی تو جهی خوه
نادهیه که سی :

– هوین بخیر هاتن .. "

ئەوی هه یی دبشکوریت .. دیاره ته
تشتهکی سهیر گوت :

- "لڦى ڪومبوونى ڏي به حسى
باهه تهك رهوشه نبيرى كهين ..."
تو و رهوشه نبيرى چ جارا هه قال
نه بوينه ، هه رهندهك ناڦن ته ژهه قالا
بهيستينه .. دهستين ته خواه ل سهر
ميرى ناگرن ، نهو ڙي يي دلهرزن .. گوهي
هه ميا يي ل ته ، دقيت تو بو باخفي .
د گهلهك لايه نادا تو يي شاره زاي و تو
دشي گهلهك كه سا رازيكيه ، لي نه قرو ل
پشت قى ميرى تو يي دئالوزي
وه ربوي:

- "راديڪاليهت دقيت د هه مي
شورشادا هه بيت ..."

نه ڦه يڦه چهوا هاته سهر نه زماني ته!
هه رچهند تو چ ڙي نزانى ، يان ڙنوي ته
گولي بوويه ...

دەنگى تە يى ناسى دبىت ، ھەرۈەك
ھەفكا تە يا بچويك بووى ، دقئىت تو ھەر
ھندەك ئاخفتنا بئىژى .. دقئىت تو
چارەيەكى ببىنى ...

چاقئىن تە چوونە ئەوى ل سەر
قەنەپەى ، جگارا خوە وەردپيچا :
- "دى بو ھەو ھندەكى ژئيانا خوە
بئىژم .."

ھەمى ژيانا تە چ تىشتى وەساتئىدا نىنە
بو چەند ھەقالەكا بەحس بکەى .. تە خو
ئىخستە دەراقەك نەخوش :

- "نە .. نە .. ئەم دى گۆھى خوە
دەينە ئىك ژ ھەو ھەلا بو مە بەحسى ژيارا
خوە بکەت ..."

ئەوئى بەرامبەر تە ل سەر قەنەپەى ،
مژەك ل جگارا خوہ داو ئىكسەر دەس پى
كر ...

دهليقه ...

پي يهك د سهر پي يهكي را هاقيت ..
ب رهخهكي دهقي ، مزهكا كویر ل جاگارا
خوه دا .. عهورين دويکيلي تزي بهر
سنگي وي بوون . ههرچه ند ژ قی
دويکيلي يي نه رازی يه و نه خوشيه كي ،
نالوزيه كي بو پهيدا دکهن ، لي نه قه ژ وي
روژا بريارا جگاره کيشاني دای ، يي
بزاقي دکهت خوه هيکته دويکيلي و خوه
فیرکته ، چهوا دگهل بزيت ...
راست رابوڤه .. جگاره ژ ناڤ ليڤين
خوه ئينادر د خوليدانکا شيشه ي دا
قه مراند :
- "نه .. نه قه نه روينشتنهك
ماقويله!"

ل سەر کورسیکا زقرۆك هەردوو پین
خوہ کرنه جووت .. جانتی دبلوماسی
دانا سەر میزی ل بەر سنگی خوہ .. پالی
خوہ دا کورسیکی ، دەستین خوہ د
بەرخوہدا بەردان ، پشتی باینباخا خوہ یا
کورت و پەحن ل حەفکا خوہ دروست
کری و پتر شداندی :

- "من جگاره ژبیرکر؟!"

دەستی خوہ ل هژمارین قەکرنا
جانتە ی گێرا ، ل سەر هژمارەکی ئەوا
ژبەرکری ، راوستاند .. پاکیتا مارلبورو و
چەرخێ زیڕینی ئینانە دەر .. جگارهکا
دی بەردایی ، چەرخ و پاکیتە دانانە سەر
ئیک ل سەر لایی راستی یی میزی :
"ئەها ئەقە جھی وانە .. ئەگەر هەندەک
هاتن دەف من دا ببینن .. پا من بوچ

کرینه؟! خونه دا دقې جانتھی دا بن؟ یان
دبهریکا من دا بن؟ بلال سهر میزی بن،
یین وهکی من دقیت تشتین بهرکته
هه بن، دا خه لک هزره کی بو بکه ن؟! "
ههردوو دهستین خوه دانانه سهر
جانتھی :

- "دقیت نه ز قی جانتھی پر بکه م ژ
تشتین پر بها؟! نه .. نه .. ژ پارا؟ نه ..
نه .. نه، نه ز نه پاره پهریسم! پارا، جهی
وان یی ل مال . دقیت هه ر نه ز قی
جانتھی پر بکه م؟! نزا جانتین خه لکی چ
تیدایه؟! دتژی کاغهن؟! کاغهن
چنه؟! چ لی دنقیسن؟! هه ما بلا جانتی من
یی قالا بیت، ما کی دزانیست کا چ تیدا
هه یه؟! لی دگهل هندي یین وهکی من
دقیت تشتین ما قویل هه بن! نه گهر جهی

ترومبیللا من ژى دقئى ژوورئى قه هه با
گه لهك باش بوو , داخه لكى ديتبايه ! نه ها
خوش هزره , بو وئى ژى ريكهك يا ههئى ..
هه ررؤژ ئيقارى دئى چه رخه كئى ل نا قئى
باژئيرئى هه مئى دهم .. هه رئى من خوه
ژئيرك ر !! پا نه گه ر نه وئىك هاته
دژوورقه؟! "

ل نيقه كا ئودئى دهات و دچوو ..
چا كئيتئى خوه يئى تهنگ , قولپكئى وئى
گرئيدان .. بارا پتر ژقه مئيسى وئى يئى فرهه
به رزه كر ...

دهسته كئى خوه دانا بن نه رزنكا خوه ,
ئه نيشكا خوه دانا سه ر مئيزئى .. جگاره
كره دنا ق تليئن دهستئى چه پئى را .. نيئزيكى
ليقئىن خوه كر .. ب سه رئى ليقئا , مرهك
سقك ليئا :

- " نه گهر نه ژ مېزه مه زنتربا با شتر بوو
 .. خه لکې مه حه ز ژ مه زنيې دکهن؟! نه فه
 ژي نه روينشتنه؟! دقيت روينشتنا من يا
 وسا بيت خه لک بو من هزره کي بکهن!
 دقيت به حسي من ل نا ژ با ژيري هميې
 هه بيت؟! خوزي روينشتن نه بايه ...!"
 رابوو سه ر پيڼ خوه .. چا کي تي خوه
 بو خواري فه کي شا .. قولبکي وي
 فه کرن .. جاره کا دي هه ردوو گرتن ..
 قورچه ل گه ريا خوه دا , ب ده نگه کي
 ستوير گازی کر :
 - هه قال
 - به لي سهيدا
 - نه هيله کهس بهي ته ژور هه تا نه ز
 دبيژمه ته ...

جہازن

سوبه جه ژنه .. ههردوو چاقين ته يين
ماينه ب سهروچاقين نهوي کچا بچويکفه,
نهوال بهرامبهر ته روينشتي .. تو باش
دزاني ههردوو چاقين وي يين مهلويل چ
دبيژن! يان چ گازنده ههيه!
گهلهک جارا ته دره ويا دگهل کري ..
لهو نيدي باوهريا وي ژي ب ئاخفتني ته
نائيت , نهوان ئاخفتنا نهوين ههردم تو
خوه بو ئاماده دکهي ...
ههچهند جلکين ته ژي نه دوسانه
گياني ته باش بپاريژن , لي گوهي ته لي
ني نه ...
جارهکا دي توفه گهرياي مالخولياني
خوه :

- "دەینی رۆینی .. یی شەکرا هەیفقا
چووی .. کریا ئەقی مەزەلا تو تیڤه ...
دقیت ئەز هەر هەندەک ژ فان دەینا بدەم ؟!
ئەگەر ئەز معاشی شەش هەیفقا ل سەرئیک
وەرگرم تییرا دەینا بتنی ناکەت !"
تە دقیا بەری خوە ژ فان سەروچاقا
وەرگیری ، لی تو نەشیای .. وەکی هیژەکا
موقناتیسی یی تە بەرەڤ شیناتیا خوە
دکیشن .. ئەڤە دەمەکە دگەل تە دئاخفن ..
توژی باش دزانی خەونا ب چ ڤە دبینن:
- "بتنی خەونن بو مە ماین ..
هیڤی و ئومیدین مە هەمی یین بوینە
خەون"

ئەڤە کوری تە یی ئیکانە هەر یی ب
وان جلکایە ئەوین پار تە بو کرین ، خولک
لی نەمایە .. دیسا یی بی سەرملە .. هەر

به حسی کچا مه زن نه کهه ، نه فیه سی ساله
جلکی نوی نه چویه بهر به ژنا وی ...
تو به حسی جلکا دکه ی؟! ما که نگی
خوارنه کا باش چویه ناف هناقین وان؟!
هزین ته یین دئالزن .. وهکی هه رجار
توچ سهرا ژئی نابیه دهر . گه لهک جارا ته
دگوت “ (خوزی مروؤ ئیکانه با) فی گاقی
ژی هه ر نه و خوزی یه ب سهر هه میا
دکه قیت ...

سهر ئیشه کا دژوار تو گرتی .. دونیا ل
پیش چاقین ته یا شیلی دبیت ، یا رهش
دبیت .. چاقین ته چونه نه وی دولکی
پیچه کا گازی تی مای ...

دهمی ناگر هاتیه فه مراندن و کوفله کی
ره ژیی ل جهی خوه هیلای ، ئیکی دگوت:

- مخابن ماموستايه کی بهرکته تی

بوو ...

رۆژ

ئەو بتنى يى ھشيارە ، ھەتا داىكا وى
ژى ، ئەوا وى مراد بوو جارەكى بتنى
بىبىنىت نقتى ، نھو يا دخەوہ . ھەز دكر
نھو چايەكا گەرم قەخواربا ، ھەر چنەبا
ژبەر جگارى ، لى دلنادهت داىكا خوہ ،
يان خوشكا خوہ يا ئىكانە ، لقى دەمى و
ژقى خەوا شرىن ، ھشيار بكت .
جگارەك بلەخرىنى بەردايى ...

ترومبىلا خوہ ژ خانى دەرئىخست و
قەستا ئەوى جھى كر ، ئەوى دوهى
چوويى . دەمى دىتى ئەو لايى جادى يى
پرە ژ ترومبىلا ، برىاردا ئەقرو جھى خوہ
بگوهورىت ...

" پسمام .. تو بوچى ل قىرى
راوستىاي ؟! "

شوفیږی ئهوی ترومبیللا برهخفه
راوستای نهڅ پرسیاره ژی کر .
بشکورینهک نه لوهخت ، ئانکو بیی
وی کهته سهر لیڅا ، دهمی گوتی:

" ژ بهر چ ؟! نهڅه هه می جهه دی تو
ژی راوسته ل جهه کی ؟"
ههروهک یا دیار بوو ، کو شوفیږی
رژده ، جارهکا دی برهقی څه گوت :
- نهڅه جهی مهیه ، چینابیت تول
څیږی راوستی ! "
تورمبیللا خوه ئیخسته کاری و بهری
وی ما ل یی بهرامبهر :
- " دی بلا ، خوه توره نهکه "

چہرخہ کا دی ل باڑیریٰ خوہ ییٰ
بچویک ہہمیٰ دا ، ہیشتا بارا پتر ژ
خہلکی دخہو بوون .

" ئەقہ بوچی خہلکیٰ مہ ہندہ ییٰ خہو
شرینہ؟! چ جارا ژ خہویٰ تییر نابن! ل فان
شہقین دریز ، ہہمیٰ دنقستینہ؟ کی
نابیژیت ب روژی ژ نا نقن؟! یان دی
جارہکیٰ ہشیار بن؟ یان جارہکیٰ بتنیٰ
ژی ہشیار بووینہ! ہزار رہنگین خہویٰ ،
خوہ بسہر مللہتیٰ مہ داداینہ ، کہنگیٰ دی
ہشیار بن؟ یان کی ہہیہ وان ہشیار
کہت؟! "

ئیکسہر ل بہر وی زہلامی راوستا ،
ئہویٰ ل بہر لیقا جادی :
- " مامو دیٰ من بچہندیٰ بہیہ
تاخیٰ نزاری؟ "

- "هه ما بکه یفا تهیه "

جاره کا دی هه ر ل وی جادی فه گه ریا ،
چاقین وی ، وه کی نیچیرفانا یی ل لای
راستی یی جادی . گه له ک ژ جادین
باژییری خوه تیگفه دان ، دووباره کرن ،
سی باره کرن .. چاقین وی ب جاداقه
واستیان ...

" دبیت نهوا هه بقیت بجیته دره کی ؟
قی سه ری سپیدی نه فه لقییری بتنی چ
دکته ؟! دیاره یا بی که سه ؟ گه له ک بی
که س یی ل قی باژییری

هه یینن ، دیاره کاره کی فه ریی هه ی ،
یان دبیت بجیته وه غه ره کی ؟

- "بجینه کیغه ؟ "

- " هه ما راست هه ره ... "

ل گهلهك جادين باڙيري گهريا ، ل
دوريانهكي راوستا :
- لکيڙي بچين ؟
" هه ما بکهيڤا تهيه . "

ل سهه دهستي چهپي لادا ، ههه
دچوو ، ههتا نهو جاده ڙي ههه مي بري ...
" نهڦي ڙنكي نهز گهلهك گيراندم .. دي
بلا ، نهز ڙي دي بکهيڤا خواه پاري خواه
وهرگرم ، ني مه چ بازار دگهل ئيک نهکريه
" ...

- ههه راست بچين ؟
- دي هه ما هههه بکهيڤا تهيه ، تو
بچيه کيري دي دگهل ته هيم .
بشکورينهک کريت ل سهه ليڦين وي
بوو ، ههروهڦي بشکوريني هندهک
نهيني ئاشکرا دکرن ، ڙ بهه هندی ب

که ربڦه ترومبیللا خوه ئیکسهر
راوستاند...

- دی که ره مکه وهره خوار ، ئهو
کارین توئی دگه ری ، ل جهه کی دی ئی
بگه ره .

- کا کارتا ته یا دهستویردانی ؟
- ل بهر په نجه را ئالیی چه پی ، ئه
داخوایه ژئی هاته کرن ...
- ئه ڦه ناسناما ئه ندان یاریی یه !؟

دهمی سهرئه ڦراز بهری خوه ددا ئه وی
پولیسسی هاتن و چوونی یی ل هنداق
سهری وی ، ئاخینکه ک بی هیڦی ژ نیڦا
دهروونی وی دهر دکه ت ...

سوپاسی /

- سوپاسیین تایبەت بو ئیکەتیا
نقیسەرین کورد / دهۆک.

- سوپاسیین گەرم و نازک بو
هەقالی هیژا , هونەر مەند (ستار علی)
ئەوی ئەق کوما چیروکا ب مونتییین
خوہ یین جوان نەخشاندی ...

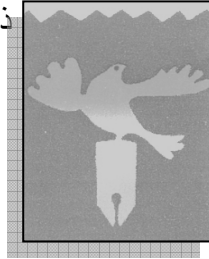
ناڤەرۆك

3	پەيڤەك	-
5	كەڤال ئارى	-
16	دەنگ	-
24	دەڭ چ نابەيستىن	-
36	ھەلامەت	-
45	ل دويڤ گەريا	-
55	خازوك	-
60	نەبە	-
63	ھوزان	-
66	ئاستەنگ	-
71	چيا	-
74	ل دويماهيا چەرخى بېستى	-
76	بزاڤ	-
85	دەليڤە	-
91	جەژن	-
96	رۆژ	-
103	سوپاسى	-

ذو شائين

ئىكەتتيا نطيسەتەرىن كورد

تايى دەۋكى

- (1) نفيژەك مەستانە ل دۇر گونبەدا جزيرى / فەكۆلین،
د. فازل عومەر - 2004
- (2) خەونین تازی / ھەلبەست، روخوشى زىفار -
2004
- (3) ودغەرەك د نھینین دەقى دا / رەخنە و فەكۆلین،
ياسرى ھەسەنى - 2004
- (4) بياقى خواندنى / فەكۆلین، جەلال مستەفا - 2004
- (5) لېبەر دەرازينكا تېكىستان / خواندنىن وپژەيى، سەلام
بالايى - 2004
- (6) خواندنگەھا برسېكرنى / چىرۆك، صديق حامد -
2004
- (7) ھزر و دېتن / ھزر و رەوشەنپىريا گشتى، د. عارف
حيتو - 2004

- (8) چەند رېيەك بۇ دەقى/ فەكۆلېن، صېيخ محمد
حسن - 2004
- (9) بەرپەرەگى وندا ژ ژيانناما سەلېمى ئەسمەرى/
چېرۆك، انور محمدطاهر - 2004
- (10) چەند خواندەنەك شېوہكارى/ فەكۆلېن، ستار على
- 2005
- (11) ژانىن سىناھىيى/ رۆمان، تحسین نافشكى - 2005
- (12) قصص من بلاد النرجس، حسن سلیقانى(الطبعة
الثانية) - 2005
- (13) گۆتارىن رەخنەيى/ كۆمەلە وتار، ھۆشەنگ شېخ
محمد - 2005
- (14) گەريانەك د نافر باغى ئەدەبى كوردى دا، رەشىد
فندى - 2005
- (15) سۆتنگەھ/ رۆمان، بلند محمد - 2005
- (16) سىياپۇشى زىمارى/ چېرۆك، د. فازل عمر -
2005
- (17) شانۇيا ھەفچەرخ و چەند دىتن/ سيار تمر -
2005
- (18) قىان د دەمەگى ژاندار دا/ رۆمان، محسن
عبدالرحمن - 2005
- (19) تەكنىكا فەگىرانى د كورنە چېرۆكىن (فازل
عومەرى) دا/ فەكۆلېن، نەفيسا ئىسماعيل -
2005

- (20) مېرى و كەفۆك / چىرۆكىن زارۆكان، د. عبدى
حاجى - 2005
- (21) ھەژدە چىفانۆكىن گورگا / چىرۆك، ب: محمد
عبدالله (چاپا دووئ) - 2005
- (22) روستەمى زالى / فلكلور، د. عارف حىتو (چاپا
دووئ) - 2005
- (23) شەينا جىيى سىي / چىرۆك، نزار محمد سعيد -
2005
- (24) جەمسەرى سىي / كورتە چىرۆك، خالد صالح -
2005
- (25) ئەى رۆژ نەچە ئافا / پەخشان، سەلام بالايى -
2005
- (26) ژ رەوشەنبىريا كوردى / فەكۆلىن - گۆتار، ناجى طە
بەرورارى - 2005
- (27) زارۆكىن جىھانا ئاشتى و ئاشۆپى / فەكۆلىن،
ھزرقان عبدالله - 2005
- (28) دھۆك د سەربۇران دا / بىرەوهرى، صديق حامد -
2005
- (29) جاك درىدا و ھەلوەشاندىن / فەكۆلىن، د. فازل عمر
- 2005
- (30) داويا شەرفانەكى / رۆمان، عصمت محمد بدل -
2005

- 31 پېلېن رەخنەيى/ رەخنە، نعمت الله حامد نەيلى -
2005
- 32 دەما ھېشتا گيانەوەر دىيان باخقن/ چىفانوكېن
مىللى، و: حجى جعفر - 2005
- 33 بەر ب دەقى خۇمالى/ دەق و شىرۇفەكرن، ئىبراھىم
ئەحمەد سىمۇ، 2005
- 34 مېمىتىكىس، ژ ھىركىنى تاكو ئايدىيولۇجىيى/ د.
فازل عمر، 2005
- 35 كەلتۇر.. ناسىئونالىزم و عەرەبكرن/ فەكۇلېن،
عەبدال نورى، 2005
- 36 پەيىقىن بى پەردە/ فەكۇلېن رەخنا ئەدەبى،
عەبدالخالق سولتان، 2005
- 37 نىقىسەن د چاقىن نىرگىزى دا/ ھەلبەست، بەشىر
مىزورى، 2005
- 38 ژ فەلسەفا بەرخودانى/ ھەلبەست، رەمەزان عىسا،
2005
- 39 ئەوى دۇى ھەمىيا/ كورتەچىرۇك، صبىح محمد
حسن، 2005
- 40 نۇيارگەرى/ د. فازل عمر، 2005
- 41 بىست سال و ئىفارەك/ رۇمان، صبىر سىلفانەي،
2005
- 42 نىقىسىن د نەبەرا نىقىسەرىن خوداوند و لىگەرىان
ل نازادىي/ فەكۇلېن، ھۇشەنگ شىخ محمد، 2005

- (43) ژ چيرۆكئين مللى يئن فلكلوؤرى/ جميل محمد
شيلازى، 2005
- (44) جواهر المبدعين/ مناقشات ادبيه، اسماعيل بادي،
2005
- (45) ديمه نين پهنى/ چيرۆك، كىفى عارف، 2005
- (46) تير ژ كفانا دوه شين و بهر تينه من/ ههلبهست،
سهلان كوڤلى، 2005
- (47) كهفاله كئ رويس/ ههلبهست، شوكرى شههياز،
2005
- (48) دهولت و عشقه كا كهفنار/ ههلبهست، دهىكا
داليائى، 2005
- (49) شهفين بئ خه و/ ههلبهست، بهيار باقى، 2005
- (50) نازاندنا بهندهمانئ/ هزرغان، 2005
- (51) چاخى رۆژ دپه يقيت/ ههلبهست، شهمال ئاكره يى،
2005
- (52) دوو چه مكين هافىبوون ياخي بوون/ ئەمىن
عبدالقادر، 2005
- (53) راستى و تالان، صبجى مراد، 2005
- (54) دهفته را بئ گونه يئ/ ههلبهست، عبدالرحمن
بامهرنى، 2005
- (55) زمان و زمانقانى/ عبدالوهاب خالد، 2005
- (56) ئەفين، خه م و مرن/ ههلبهست، طيب دهستانى،
2005

- (57) زىنداننا بچويك / ھەلبەست، عزيز خەمچىن،
2005
- (58) عشق د بەھشتەكا يوتوبيايى دا / ھەلبەست،
مصطفى سليم، 2005
- (59) ئەزى د ھەمبىزا ھەناسىن تە دا / چىرۆك،
اسماعيل مصطفى، 2006
- (60) رۆمان ل دەفەرا بەھدىنان / فەكۆلېن، رەمەزان
حەجى، 2006
- (61) رايان گشتى، تىگەھ و پىناسىن و گوھورىن و پىفانا
زانستى / فەكۆلېن، مسلم باتىلى، 2006
- (62) ھەلبەستىن رەنگىن / ھۆزان، و: تەنگەزارى
مارىنى، 2006
- (63) تەفنىكەرا كورد، ھونەرمەندا بەرزە / فەكۆلېن، و:
مەسعود خالد گولى، 2006
- (64) چاپەمەنىيەت رەوشەنىيەت دەفەرا
بەھدىنان (1935-2000) / بىبلوگرافيا،
وصفى حسن ردىنى، 2006
- (65) شەفا فرىشتە رەفىن / چىرۆك، اسماعيل سليمان
ھاجانى، 2006
- (66) گولولكا ئالۇزىي / خالد صالح، 2006
- (67) نىفىزەكا بارانى / ھۆزان، ھەفال فىدى، 2006
- (68) رۇز / ھۆزان، ھىيار رىكانى، 2006
- (69) عشق ل زىر پرا چىنودى / بلند محمد، 2006

- (70) وەرزى ئەقىنى/ نۆڧلىت، يونس احمد، 2006
- (71) ئەفسانەيا سترانىن بىندەستىي/ نجىب بالايى،
2006
- (72) خەونەكا ئەمىرىكى، چىرۇڭگىن عزيز نىسین/ و:
خىرى بوزانى، 2006
- (73) ھىزىنەك د زمانى كوردى دا/ رشىد فىندى،
2006
- (74) خانى مامۇستايى سىيەمىن/ مەم شەرەف،
2006
- (75) ژ ئاوازىن جوانىي/ ھۆزانىن، ناجى طە بەروارى،
2006
- (76) پىداچوونەك لىسەر ھىندەك بەلگەنامەيىن تايبەت
ب كوردانقە/ فەكۆلىن، د. صلاح ھىرورى، 2006
- (77) مەشا بۆكان/ ھۆزان، ھىقى بەروارى، 2006
- (78) ئەو زەلامى دگەل خۇ لىك جودا/ شانۇ، سىيار
تەمەر، 2006
- (79) پەلىن عشقى/ ھۆزان، درباس مستەفا، 2006
- (80) شەقىن سار/ رۆمان، ھەسەن ئىبراھىم، 2006
- (81) ھۆزان بۇ دەلالى/ ھۆزان، خالد حسين، 2006
- (82) بالۇلكا شەكرى/ چىرۇك، حسن سلىقانى، 2006
- (83) ھەيرانۇك نامەيىن ئەقىنداران/ ئەدىب عبداللى،
2006

- (84) مرن د قشلهيا پادشاهى دا/ چيرۆك، محسن
عبدالرحمن، 2006
- (85) چيفانوڭكا گايى سۆر/ فلكلور، جميل محمد شىلازى،
2006
- (86) سەلوا ھېش بەلاليسكە/ ھەلبەست، لقمان ئاسھى،
2006
- (87) بليجان/ رۆمان، پەرويز جيهانى، 2006
- (88) لەعليخانا گۆفەيى/ چيرۆك، مصطفى بامەرنى،
2006
- (89) فەگەر/ رۆمان، شاھين بەكر سورەكلى، 2006
- (90) قەدەرمان/ ھۆزان، سەلمان شىخ مەمى، 2006
- (91) بېھنشىك/ فولكلور، محمد حسن بنافى، 2006
- (92) ئلرمانج/ ھۆزان، سەبىر يەھكارى، 2006
- (93) باكورئى دل/ ھۆزان، دلشا يوسف، 2006
- (94) خەونەك بىنەفشى/ چيرۆك، عصمت محمد بىل،
2006
- (95) نھىنيىن خامەي/ ھۆزان، سەبرى نھيلى، 2006
- (96) ھەناسەك د پەرسىتگەھا شەرى دا، خواندنىن
ويژەيى، سەلام بالايى، 2006
- (97) شورشىن بارزان، ھوزان، ھەيدەر مەتىنى، 2006
- (98) عەشقا مە چرايەكى زەرادەشتىي يە، ئىسماعىل
مستەفا، 2006
- (99) تەنھەستان/ ھەلبەست، كەمال سلىقانى، 2006

- 100) رۆستەمى زال/فولكلور، جەمىلى حاجى، 2006
- 101) مقالات نقدىيە/مجموعه الكتاب، 2006
- 102) بەرگۈننېن گۆچەرەكى دەشتىنەبووى/ھۆزان،
اسماعىل تاھا شاھىن، 2006